

Geoplin uresničuje zastavljene cilje za leto 2017

V drugem četrletju leta 2017 smo v družbi Geoplin nadaljevali z aktivnostmi, usmerjenimi v izvajanje obstoječih pogodb in trženje zemeljskega plina pri potencialnih novih odjemalcih. Intenzivirali smo postopke rednega tedenskega obveščanja naših kupcev o dogajanju na trgu zemeljskega plina. Visoka volatilitnost plinskih borz, ki je zaznamovala dogajanje v prvem četrletju letošnjega leta, se je nadaljevala tudi v drugem četrletju. Kupce smo redno obveščali o dogajanjih na borzah, kar predstavlja osnovo za sprejemanje njihovih odločitev v zvezi z upravljanjem nabavnega portfelja zemeljskega plina. Kupcem je bila dana v uporabo *Spletna poslovalnica Geoplin*, ki kupcem omogoča:

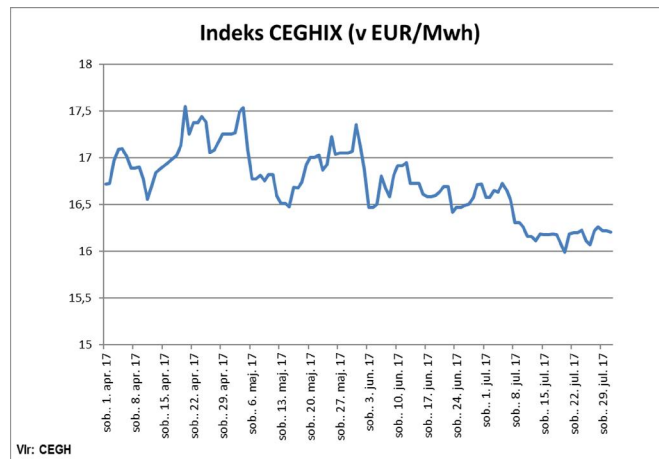
- podroben pregled sklenjenih pogodb in aneksov za dobavo zemeljskega plina,
- pregled pogodbenih količin in porabe zemeljskega plina,
- vpogled v podatke o računih in drugih podrobnostih pogodbenega sodelovanja z družbo Geoplin,
- pregled vrednosti tečajev in indeksov cen zemeljskega plina na izbran datum,
- tedenska poročila o dogajanju na trgu zemeljskega plina.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Indeks cene zemeljskega plina na avstrijski borzi CEGHIX se je v drugem četrletju gibal med 16 in 17,5 EUR/MWh. Najnižjo ceno je dosegel v dnevih ob koncu četrletja, ko je cena padla celo na 16,08 EUR/MWh. Najvišjo ceno pa je borzni indeks cene dosegel aprila.

Cena zemeljskega plina v Avstriji je korelirala s ceno na ostalih pomembnejših evropskih vozliščih (TTF, NCG, NBP), hkrati pa je bila močno povezana z gibanjem cen nafte, premoga in elektrike. Počasno drsenje cene zemeljskega plina gre pripisati zimsko-letnemu profilu odjema in s tem zmanjšanim potrebam po zemeljskem plinu v drugem četrletju, kar je bilo letos zaradi nadpovprečnih temperatur precej izrazito. Korelacija med nafto in zemeljskim plinom je ob vstopu v poletne mesece upadla, se je pa povečala korelacija s ceno premoga, ki je tudi substitut zemeljskemu plinu. Tudi pri prihodnjem gibanju cen zemeljskega plina bo potrebno

skrbno spremljati cene nafte in premoga ter ostalih derivatov, ki bodo najmočnejši cenovni elementi.

Vir: CEGH

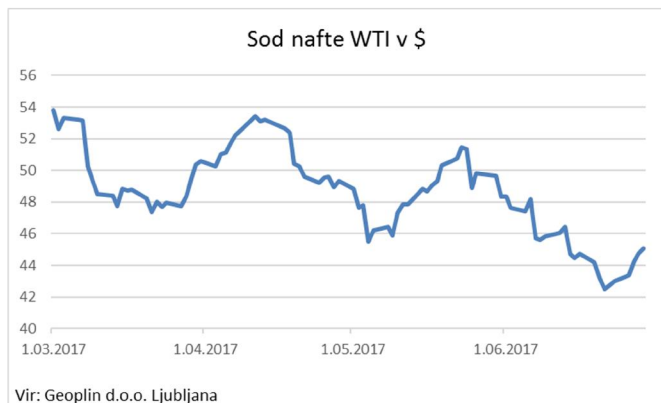
S prehodom v tretje četrletje se tudi uradno začne sezona polnjenja skladišč po Evropi, kar bo v določeni meri podprlo ceno na promptnem trgu, medtem ko bo na dolgoročno krivuljo imela večji vpliv cena nafte in premoga, ki je še posebej občutljiva na geopolitična tveganja.

Borzno gibanje cene energentov

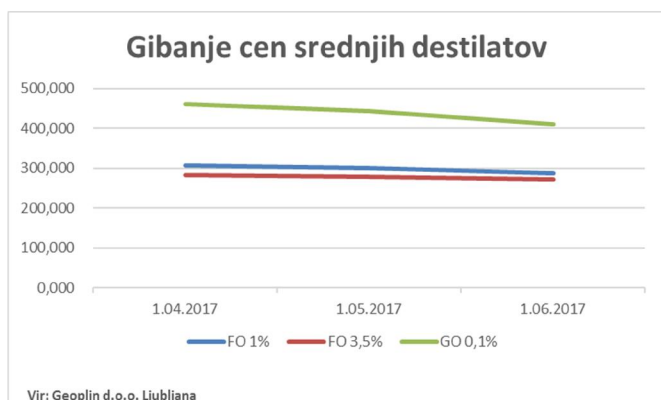
Naftni trg počasi prihaja v ravnovesje, kot si ga je zamislil OPEC, čeprav veliko počasneje v primerjavi s prvotnimi pričakovanji. Še vedno pa je na trgu prisotna velika volatilitnost, kar je predvsem posledica premikov pozicij *hedge* skladov. Nova era naftnega trga ni samo štetje aktivnih vrtin, raziskovanje novih področij, tehnološka revolucija vrtenja ali samo merjenje zalog nafte v skladiščih. Vsi ti elementi seveda vplivajo na ceno nafte, vendar so na krajši rok v ozadju sile, ki zgolj s finančnimi pozicijami krojijo gibanje cene soda nafte. V zadnjih letih lahko spremljamo gibanje cen nafte, ki več četrletij zapored ne upravičuje fundamentalne slike, predvsem zato, ker je nafta enostavno postala finančni inštrument in ne surovina, zavarovana s fizičnimi zalogami. Pred letom 2000 so bili glavni igralci še naftne družbe, družbe s fizičnim kritjem ali pa posamezniki z izrednim poznavanjem fundamentalne slike, povpraševanja in ponudbe ter celotne logistične poti nafte. S padcem družbe Enron in umikom nekaterih večjih naftnih trgovcev je na trgu nastala velika likvidnostna luknja, ki so jo zapolnile finančne družbe. Najprej so se trgu pridružile banke, ki so se šele spoznavale s surovinskim trgom, sledili pa so surovinski *hedge* skladi, ki so dokončno

preobrazili trgovanje z nafto. Pri evoluciji trgovanja so se večkrat premešale karte na trgu, osnove pa so ostale enake do danes. Finančni igralci s svojimi algoritmi večkrat samo površinsko »preberejo« naslove glavnih časopisov in se manj pogosto odločajo za kratkoročne posle na podlagi dejanske fizične pozicije. To seveda povzroča volatilnost na trgu, ki jo izkoriščajo za ustvarjanje dobičkov. Posebej je to očitno ob objavah zalog nafte v Ameriki, ki jih objavlja agencija EIA ali številu aktivnih raziskovalnih vrtin, ki jih objavlja agencija Baker Hughes. Informacije se uporabljajo za postavljanje finančnih pozicij, zato je pomembno spremljati tudi, kako se veliki igralci obnašajo na trgu.

Cene nafte so se ob koncu junija odbile z desetmesečnega dna. Večino tega skoka je pripisati pokrivanju kratkih pozicij *hedge* skladov. Ti so imeli junija odprtih pozicij za kar 162 milijonov sodov, kar je največ v zadnjem letu. Glede na te pozicije so pričakovanja velikih igralcev še vedno pesimistična in bi lahko cena nafte celo prebila navzdol mejo 40 dolarjev za sod. Seveda pa lahko velika kratka pozicija ustvari tudi obratni učinek ob spremembi sentimenta, kar bi pomenilo tudi hiter kratkoročen premik cene nafte navzgor, proti 50 dolarjem, v čemer so si v svojih pričakovanjih za letošnje leto enotne analitske hiše.

Cena nafte je v drugem četrtletju padala in se približala 40 dolarjem za sod (WTI).

Podobno kot cena nafte so tudi cene srednjih destilatov ob prehodu proti koncu prvega četrtletja začele rahlo padati. Skladno s pričakovanji glede cen nafte se bodo gibale tudi cene naftnih derivatov.

Tečaj EUR/USD

Valutni križ EUR/USD se je v drugem četrtletju leta gibal v pasu od 1,0400 do 1,1500. Boljši gospodarski kazalci ameriške ekonomije so povzročili pričakovani dvig ključne obrestne mere ameriške centralne banke FED, vendar so vlagatelji pričakovali izdatnejši dvig, poleg tega pa so nekoliko boljši tudi kazalci evropskega gospodarstva, posledično se je okrepil tudi evro proti ameriški valuti. FED namerava obdržati sedanjo politiko, kar pomeni, da lahko še letos pričakujemo dodaten dvig obrestne mere. Če pa se to ne bo zgodilo, bi lahko dolar še padel. Ob višanju obrestne mere se bo krepil tudi dolar, seveda če bo trend ekonomskih podatkov še naprej ugoden.

Finančni trgi, valute in posledično surovine, nominirane v dolarjih, so zaradi valutnih sprememb tudi precej volatilni in takšno stanje je pričakovati tudi v prihodnjih mesecih.

Trg utekočinjenega zemeljskega plina (UZP)

Katar že nekaj časa vlada na lestvici najbogatejših držav sveta po kazalcu BDP na prebivalca, ki znaša kar 141 tisoč dolarjev. Največ prihodkov seveda prihaja iz energetskega sektorja (60 %), posebej od prodaje zemeljskega plina. Katar je največji izvoznik UZP na svetu, saj je njegov delež skupnega izvoza kar 85-odstoten. Po sankcijah so vse tri bonitetne hiše (Moody's, Fitch in S&P) znižale kreditno oceno Katarju in obete za naprej ocenile kot negativne. Lokalni borzni indeks je sledil pesimističnemu vzdušju in silovito padel. Kljub negativnemu vzdušju zaenkrat blokada Katarja ni zelo prizadela in tudi predstavljeni načrti o 30-odstotnem

povečanju izvoza UZP so optimistično zastavljeni. Katar bi z načrtovanimi sto milijoni tonami letnega izvoza UZP še povečal svoj tržni delež, a dodatno obremenil že tako zasičen trg.

Novice

Agencija za energijo je junija na svoji spletni strani objavila Desetletni razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2018–2027, ki ga vsako leto pripravlja operater prenosnega sistema zemeljskega plina skladno z določili Energetskega zakona (EZ-1). Po posvetovalnem postopku, ki je bil že opravljen, bo agencija objavila prejete pripombe in predloge ter pripravila tudi javno obravnavo prejetih pripomb. Po uskladitvi bo agencija k razvojnemu načrtu izdala soglasje.

Novosti – Geoplin

V Geoplinu smo nadaljevali z razvojem projektov učinkovite rabe energije. V obravnavanem obdobju gre izpostaviti predvsem dograditev obstoječega hladilnega sistema pri končnem uporabniku zemeljskega plina iz živilske industrije. Z umestitvijo novega hladilnega agregata je bil omogočen začetek dobave hlada po principu pogodbenišтва. Sodobna strojna oprema in tehnološka rešitev prinašata prihranke energije in občutno nižje stroške obratovanja.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrnil morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivih ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.